

PROGRAME TË UNIONIT

Sekretariati për Çështje Evropiane
Qeveria e Republikës së Maqedonisë
Bulevar Ilinden nr. 2, 1000 Shkup
T +389 2 3200 104
F +389 2 3114 569
E cabinet@sep.gov.mk
www.sep.gov.mk

Mbështetur nga:

Deutsche Gesellschaft für
Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH
Antonie Grubishik 5 1000 Shkup

T +389 2 3103 560
F +389 2 3103 587
E giz-mazedonien@giz.de
www.giz.de

COSME

Europe for citizens

Horizon 2020

Customs 2020

Life +

Fiscalis 2020

Erasmus +

Creative Europe

германска
соработка
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by
giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

një
familje,
një
shtëpi

SEKRETARIATI PËR ÇËSHTJE EVROPIANE

PROGRAME TË UNIONIT

Programet e Unionit (Union Programmes) përfaqësojnë një set të integruar aktivitetesh të miratuara nga BE me qëllim të promovimit të bashkëpunimit mes vendeve anëtare në fusha të ndryshme lidhur me politikat e Unionit, në periudhë prej disa vitesh.

Pothuajse çdo politikë e BE-së ka program komplementar të Unionit ku qëllim primar është përfarimi i politikave dhe aktiviteteve të Bashkimit Evropian kah qytetarët evropian.

Pjesëmarrja në programet e Unionit, përveç për vendet anëtare, është e hapur edhe për vendet evropiane të cilat nuk janë anëtare të BE-së (për shembull Zvicra, Islanda, Lihtenshtajni, Norvegjia), për vendet kandidatë dhe ato potenciale kandidatë në BE. Pjesëmarrja e tyre ka për qëllim që ata të njihen më mirë me metodat dhe politikat e BE-së dhe me atë të mundësojnë shkëmbim përvojash dhe praktikash të mira.

Në pjesën e kornizës financiare 2014-2020, Bashkimi Evropian ka parashikuar një numër të madh programesh nga të cilat disa paraqesin vazhdim të programeve të mbuluara me kornizën e mëparshme financiare, përderisa disa programe të caktuara janë të bashkuara në disa programe kornizë.

INSTITUCIONE PËRGJEGJËSE DHE KONTAKT PERSONA NACIONAL

• **Evropa për qytetarët (2014-2020)**

Ministria për Arsim dhe Shkencë
Aneta Trpevska
E-posta.: aneta.trpevska@mon.gov.mk
Cel: 075 367 168

• **Evropa kreative (Kulturë dhe Media)**

Ministria e Kulturës
Biljana Prentoska (Kulturë)
E-posta.: biljana.prentoska@ccp-macedonia.gov.mk
Tel: 02 3207 446, Cel: 071 921 476
Jovana Gjorgjovska Kuzmanovska (Media)
E-posta.: jovanagj@kultura.gov.mk
Tel: 02 3207 443, Cel: 075 273 071

• **DOGANË 2020**

Drejtoria Doganore
Sladjana Damjanoska
E-posta.: sladjana.damjanoska@customs.gov.mk
Tel: 02 3 293 910, Cel: 070 587 574

• **FISKALIS 2020**

Drejtoria për të Hyra Publike
Goran Andonovski
E-posta.: goran.andonovski@ujp.gov.mk
Tel: 02 3 299 655, Cel: 076 446 473

• **JETË +**

Ministria për Ambient Jetësor dhe Planifikim
Hapësinor
Vlatko Trpeski
E-posta.: v.trpeski@moepp.gov.mk
Cel: 076 404 395

PROGRAME TË UNIONIT 2014-2020

(WEB faqe)

CUSTOMS 2020, FISCALIS 2020

(Doganë 2020, Fiskalis 2020);
http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/cooperation_programmes/customs2020/index_en.htm
http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/tax_cooperation/fiscalis_programme/fiscalis_2020/index_en.htm

Health Programme

(Programi "Shëndet për zhvillim")
<http://ec.europa.eu/chafea/health/index.html>

Consumer programme

(Program i konsumatorëve)
<http://ec.europa.eu/chafea/consumers/index.html>

Rights, Equality and Citizenship Programme

(Program për të drejta, barazi dhe nënshtetësi)
http://ec.europa.eu/justice/grants1/programmes-2014-2020/rec/index_en.htm

Hercule III

http://ec.europa.eu/anti_fraud/about-us/funding/hercule-iii/index_en.htm

GALILEO

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/satnav/galileo/index_en.htm

COPERNICUS

<http://www.copernicus.eu/>

INSTITUCIONE PËRGJEGJËSE DHE KONTAKT PERSONA NACIONAL

• **Horizont 2020**

Ministria për Arsim dhe Shkencë
Marina Nikolovska
E-posta.: marina.nikolovska@mon.gov.mk
Tel: 02 3140 186, Cel: 076 485 077
Violeta Atanasovska
E-posta.: vatanasovska@mon.gov.mk
Tel: 02 3140 186, Cel: 076 485 058

• **COSME**

Ministria e Ekonomisë
Ardiana Abazi Ramadani
E-posta.: ardiana@economy.gov.mk
Tel: 02 3093 453, Cel: 075 203 859
Sofija Kuzmanovska
E-posta.: sofija.kuzmanovska@economy.gov.mk
Tel: 02 3093 450, Cel: 075 446 829

• **Program për punësim dhe inovacione sociale EaSI**

Ministria për Punë dhe Politikë Sociale
Aleksandra Slavkoska
E-posta.: aslavkoska@mtsp.gov.mk
Tel: 02 3106 358, Cel: 075 359 856
Ankica Ivanovska
E-posta.: aivanovska@mtsp.gov.mk
Tel: 02 3106 358, Cel: 075 341 020

• **Erazmus +**

Agjensioni Nacional për Programe Arsimore Evropiane dhe Mobilitet
Darko Dimitrov
E-posta.: darko.dimitrov@na.org.mk
Cel: 075 402 929
Ministria për Arsim dhe Shkencë
Aspasija Haxhishçe
E-posta.: aspasija.hadzisce@mon.gov.mk
Cel: 076 485 042

PROGRAME TË UNIONIT 2014-2020

- ◇ Horizon 2020
- ◇ COSME
- ◇ Erasmus +
- ◇ Programme for Employment and Social Innovation (EaSI)
- ◇ Creative Europe (Culture and Media)
- ◇ Europe for citizens
- ◇ Customs 2020
- ◇ Fiscalis 2020
- ◇ Civil protection mechanism and Financial instrument
- ◇ Safer Internet Programme
- ◇ Hercule III
- ◇ Life +
- ◇ Asylum and Migration Fund
- ◇ Internal Security Fund (Police co-operation & external borders and visa)
- ◇ Rights, Equality and Citizenship Programme Rights and Citizenship
- ◇ Health Programme
- ◇ Consumer programme
- ◇ Global Monitoring for Environment and Security Programme (GMES)
- ◇ Copernicus Programme

PROGRAME TË UNIONIT 2014-2020

(WEB faqe)

Horizon 2020

(Program për financim, hulumtim dhe inovacione)
<http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020>

COSME

(Program për konkurrencë të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme)
http://ec.europa.eu/growth/access-to-finance/cosme-financial-instruments/index_en.htm

Programme for Employment and Social Innovation (EaSI)

(Program për Punësim dhe Inovacione Sociale EaSI)
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1081&langId=en>

Erasmus +

(Erazmus +)
http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/index_en.htm

Europe for citizens 2014-2020

(Evropa për qytetarët 2014-2020)
https://eacea.ec.europa.eu/europe-for-citizens_en

Creative Europe

(Kulturë dhe Media)
https://eacea.ec.europa.eu/creative-europe_en

Life +

(Jetë +)
<http://ec.europa.eu/environment/life/>

PROGRAME TË UNIONIT 2014-2020 – PROGRAME PRIORITARE PËR MAQEDONINË

Emri i programit	Shuma	Fusha	Aktivitete	Shfrytëzues		Institucione përgjegjëse (Bashkimi Evropian / Maqedonia)
				Vende	Subjekte	
Horizont 2020	79 miliardë euro	Hulumtim	Projekte transnacionale, rrjete, projekte bashkëpunuese, hulumtim i përbashkët, bashkëpunim ndërkombëtar.	Vende anëtare të BE-së, EFTA/EEA, vende kandidatë, Zvicra, vende të treta	Ndërmarrje të vogla dhe të mesme, korporata, federata, institucione publike, agjenci, banka, fonde të investimeve, universitete, autoritete lokale dhe rajonale, shoqata, individ/ekspertë.	Drejtoria e përgjithshme për hulumtim http://ec.europa.eu/research/index.cfm?pg=home&lg=en Ministria për Arsimit dhe Shkencë www.mon.gov.mk
Program Evropian për konkurrencë të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme - COSME	2,3 miliardë euro	Politika për ndërmarrje të vogla dhe të mesme, ndërmarrje, industri, hulumtim, inovacione, turizëm, tregti	Qasje në financa/qasje në tregje të reja/miratim të kushteve kornizë/promovim të ndërmarrjes, projekte, mbështetje financiare, konferenca/analiza, promovime, studime, punëtori, IT-mjete.	Vende anëtare të BE-së, EFTA/EEA, vende kandidatë, vendet mediterane nga Evropa, Afrika dhe Azia	Ndërmarrje të vogla dhe të mesme, korporata, qendra hulumtuese, ndërmarrës, institucione publike, agjensione, komora, banka, fonde të investimeve, universitete, shoqata, biznese organizata për mbështetje, administrata rajonale dhe nacionale.	Drejtoria e përgjithshme për ndërmarrësi dhe industri http://ec.europa.eu/growth/index_en.htm Ministria e Ekonomisë www.economy.gov.mk
Program për punësim dhe inovacione sociale	919,46 milionë euro	Punësim dhe çështje sociale	Studime, analiza, metoda statistikore dhe vlerësuese, mësim reciprok, ngritja e vetëdijes, shkëmbim informatash dhe shembuj pozitiv, fushata mediatike dhe mbikëqyrje dhe vlerësim të gjendjeve, aktivitete për mbështetjen e aktorëve kryesorë.	Vende anëtare të BE-së, EFTA/EEA, vende kandidatë	Organe të administratës shtetërore, autoritete lokale dhe rajonale, zyra punësimi, institucione nacionale statistikore, organe të specializuara, universitete, institucione hulumtuese, partnerë social, organizata civile, media, ekspertë.	Drejtoria e përgjithshme për punësim, çështje sociale dhe përfshirje http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langld=en&catid=656 Ministria për Punë dhe Politikë Sociale www.mtsp.gov.mk
Erazmus +	14,7 miliardë euro	Arsim, trajnime, të rinj dhe sport	Mundësi për arsim, trajnime, përvojë pune ose punë vullnetare; mundësi për stafin arsimor, stafin që bën trajnime dhe stafin nga sektori i të rinjve për mësimdhënie jashtë vendit, ose trajnimjashtë vendit; zhvillim i arsimit digjital dhe shfrytëzimi i IKT; mësim i gjuhëve; njohje të aftësive, përfshirë edhe ata që janë përfituar jashtë arsimit formal; partneritete strategjike mes institucioneve arsimore dhe organizatave rinore me kolegë nga vende tjera, me qëllim të përmirësimit të cilësisë dhe inovacioneve; aleanca të njohurive dhe aleanca të aftësive sektoriale për kapërcimin e mungesës së aftësive dhe inkurajimin e ndërmarrjes së përmirësimit të planeve mësimore dhe kualifikimeve nga bashkëpunimi me sektorin afarist; mësimdhënia dhe mësimi i integrimi evropiane; shkëmbime, bashkëpunim dhe ngritje të kapaciteteve në arsimin e lartë dhe sektorin e të rinjve; menaxhimi i mirë në sport dhe iniciativa kundër fiksimit të ndeshjeve, dopingut, dhunës, racizmit dhe jotolerancës.	Vende anëtare të BE-së, EFTA/EEA, vende kandidatë, vende të treta (Programi „Jean Monnet“)	Nxënës, studentë, arsimtarë, trajnues, staf arsimor, nxënës të rritur, individ të tregut të punës, institucione/organizata arsimore, persona ose organe përgjegjëse për sisteme dhe politika edukative në nivel lokal, rajonal dhe nacional, ndërmarrje, partnerë social, sindikata, oda, industri, shërbime informuese dhe këshilluese, shoqata, qendra/organe hulumtuese, organizata civile, organizata dhe asociacione rinore, organizata sportive dhe asociacione sportive.	Drejtoria e përgjithshme për arsim dhe kulturë (DG EAC) http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/index_en.htm Agjencia ekzekutive për arsim, veprimtari audiovizuele dhe kulturë (EACEA) http://eacea.ec.europa.eu/index_en.php Agjencia Nacionale për Programe Arsimore Evropiane dhe Mobilitet www.na.org.mk Ministria për Arsimit dhe Shkencë www.mon.gov.mk
Programi „Evropa për qytetarët“ 2014-2020	185,5 milionë euro	Qytetari dhe pjesëmarrje	Binjakëzimi dhe rrjetëzimi i qyteteve, projekte të shoqërisë civile, publikimi, arsim joformal, ekspozita, hulumtime nga fusha e historisë evropiane etj.	Vende anëtare të BE-së, EFTA/EEA, vende kandidatë dhe kandidat potencial	Organe publike, organe dhe organizata të autoriteteve lokale, nivele tjera të autoriteteve lokale dhe rajonale, federata/asociacione të autoriteteve lokale, organizata joqeveritare dhe jofitimprurëse, asociacione të të “mbijetuarve”, organizata hulumtuese, kulturore dhe edukative, asociacione të qyteteve të binjakëzuara etj.	Agjencia ekzekutive për arsim, veprimtari audiovizuele dhe kulturë (EACEA) http://eacea.ec.europa.eu/index_en.php Ministria për Arsimit dhe Shkencë www.mon.gov.mk
Programi „Evropë Kreative - Kulturë“	438.8 milionë euro	Kulturë	Projekte për bashkëpunim mes organizatave nga fusha e sektorëve kulturor dhe kreativ mes shteteve, projekte për përkthime literature, rrjete dhe platforma evropiane.	Vende anëtare të BE-së, EFTA/EEA, vende kandidatë, Zvicra, vende fqinje të BE-së të cilat kanë nënshkruar Marrëveshje për pjesëmarrje në Evropa Kreative	Qendra hulumtuese, autoritete nacionale, lokale dhe rajonale, organizata private, federata, administrata, shtete, ndërmarrje të vogla dhe të mesme, universitete, shoqata.	Agjencia ekzekutive për arsim, veprimtari audiovizuele dhe kulturë (EACEA) http://eacea.ec.europa.eu/index_en.php Ministria e Kulturës www.kultura.gov.mk
Programi „Evropë Kreative - Media“	804,5 milionë euro	Media	Trajnim i profesionalëve, zhvillim projektesh dhe firma për produksion, shpërndarje e veprave kinematografike dhe programe audiovizuele, mbështetje për festivalet kinematografike, aktivitete horizontale / pilot projekte.	Vende anëtare të BE-së, EFTA/EEA, vende kandidatë, Zvicra	Autoritete lokale dhe rajonale, ndërmarrje/korporata, federata, sindikata, agjenci, oda, shoqata të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme.	
Doganë 2020 Fiskalis 2020	777,6 milionë euro	Doganë dhe tatime	Sistem për komunikim dhe shkëmbim informacionesh, përcaktim i pikave të referimit (benchmarking), seminare dhe punëtori, projekte dhe grupe udhëzuese, vizita pune, aktivitete trajnuese, aktivitete monitoruese.	Vende anëtare, vende kandidatë, kandidat potencial, vende nga Instrumenti për Politikë Fqinjësore Evropiane (ENPI)	Organet e administratës shtetërore	Drejtoria e përgjithshme e tatimeve dhe unioni doganor http://ec.europa.eu/taxation_customs/index_en.htm Drejtoria doganore www.customs.gov.mk Drejtoria për të Hyra Publike www.ujp.gov.mk
Jetë +	3,4 miliardë euro (2,6 miliardë euro për ambientin jetësor dhe 8 milionë euro për aksione klimatike)	Ambient jetësor, natyrë, ndryshime klimatike	Promovim, implementim dhe integrim të ambientit jetësor dhe qëllimeve klimatike në politika tjera. Efikasiteti i resurseve natyrore, humbja e biodiversitetit dhe përshtatjes, zbutja e ndryshimeve klimatike.	Bashkimi Evropian, vende kandidatë, zona ekonomike Evropiane, Zvicra	Qendra hulumtuese, autoritete lokale dhe rajonale, korporata, agjenci, oda, organizata joqeveritare, ndërmarrje të vogla dhe të mesme, universitete, organizata ndërkombëtare.	Drejtoria e përgjithshme për ambient jetësor http://ec.europa.eu/dgs/environment/index_en.htm Ministria e Ambientit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor www.moep.gov.mk